

IZHAJA VSEKI DAN

Češč ob rednjih je praznikih ob 5., ob ponudnjih ob 8. zgodnjem posamežnem času. Se prodaja po 3 nov. (6 stot.) v mnogih knjižarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Županiji, Sečani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Barbergenu itd. Zastarelo štev. po 5 nov. (10 stot.).
OPALSI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 ředene. CENE: Trgovinske in obrne oglaše po 3 st. nov., razstavilice, zahvale, poslanice, oglaše denarnih zavodov po 10 st. nov. Za oglaše v tekstu listo do 5 vrst 20 K. vredna zadržljiva vrsta K 2. Mali oglaši po 3 stot. beseda, največja pa 40 stot. Oglaše sprejemata Intercalcni oddelki znamenje "Edinost". — Plačuje se izključno le upravi "Edinost".

Edinost

Glavno politično društvo "Edinost" za Primorsko.

V edinosti je med!

NAROČNINA ZNAŠA

za vas ložo 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za na-
 ravnih brez dodatne naročnine, se uprava ne izdra-
 ži. Naročnina na modelno izdajo "EDINOST" stane: cene:
 letne K 520. pol leta 260.
 Vsi dopisi naj se pošljajo na uredništvo lista. Nefran-
 kovan pismo se ne sprejema in rekepi se ne vračajo.
UREDNIŠTVO: mila Giorgio Galatti 18 (Naročni dom).
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Leta-
 koncija lista "Edinost". - Natisnila tiskarna koncerca
 lista "Edinost". - Trst, al. Giorgio Galatti 18.
 Poštno-koncijni račun št. 841-652. TELEFON II-57.

Slovenski volilci!

Z nadomestno državnozborsko volitev v III. okraju Vam sporazumno z zaupniki iz Vaše srede priporočamo:

V nedeljo, dne 14. t. m., vse do poslednjega na volišče, da oddaste glasovničo za slovenskega narodnega kandidata!

Na ta način, ne oziraje se na nobeno stran, pripomorete naši narodni stvari tudi to pot do nove, čim častnejše afirmacije in do stvarnega uspeha napram nasprotnikom, razceppljenim sicer v več strank, vendar pa vsakčas složnim v zanikanju pravic slovenskega ljudstva na tem ozemlju.

Zatorej glasujte složno za slovenskega narodnega kandidata, ki je

Dr. EDWARD SLAVÍK
odvetnik v Trstu.

Ta mož, ki vže dolgo vrsto let veste zastopa slovensko okolico kot mestni in deželnji poslanec, a sedaj tudi v mestni delegaciji, kamor ga je odpalo soglasno zaupanje njegovih slovenskih tovarišev - poslanec, se je v boju in delu za narodno stvar izkazal vrednega, da z njegovim imenom pojde v volilni boj in da njegovo ime združite z novim uspehom tržaških mestnih Slovencev.

Z glasovnico, ki naj nosi ime:

Dr. Edward Slavík
odvetnik v Trstu

izkažite se dne 14. t. m. zveste Slovenske, zavedne vojsčake za slovensko stvar v mestu tržaškem, narodu v prid, sebi v čast!

TRST, dne 10. nov. 1909.

Politično društvo "Edinost".

BRZOJAVNE VESTI.

"Slovenska Enota".

DUNAJ, 12. Parlamentarna komisija "Slovene" je imela danes sejo, na kateri je razpravljala o političnem položaju. — Predsednik Poljskega kluba dr. Glombinski je imel danes dopoludne dolgotračno posvetovanje z dr. Kramstrem in dr. Butečičem.

Kakor se čuje, namernava izdati vladu z ozirom na vladarjevo izjavbo napram ministru Dulembi protiživjo, da vladu varata cesarja in ne postopa po njegovih željah.

Vlada razkrinkana.

DUNAJ 12. Biederth in Biliński sta razkrinkali. Dokazalo se je, da je vladu komuniké o avdijenci poljskega ministra Dulemba pri-

cesarja sestavila prej, nego je bil Dulemba pri cesarju. Cesar je Dulembi dotedno izjavil brat, potem je pa prišel z Dulembom pogovor in sledišču svojim nagonom do pravice je dejal, da bi ne mogel trpeti, ako bi vlast hoteli vladati proti Slovenom, da bi nikdar ne trpel Slovenom so-vražnega stališča vlade, ker je vsem narodom, ki so pod njegovim željam enako naklonjeni in nizkor ne dovoli, da bi vlast izvrševala protislovensko politiko.

(Slovenec.)

DUNAJ 12. Postopanje vlaste vzbuja v poslančkih krogih silno ogroženje in tisti bodo imeli prav, ki pravijo, da je bil to zadnji akt vlade. V poljskem klubu je splošno vse za to, da s sedanjo vlasto ni mogoče vedeti vlasti in končno bodo tudi krščanski socialisti sprevideli, da je Biederthova vlast največja ovira delozmožnosti parlamenta. Poljaki dela na to, da se kabinet rekonstruiira.

(Slovenec).

Še o avdijenci poljskega ministra Dulemba. — Kje je resnica?

DUNAJ 12. V današnji seji poljskega kluba je povdral predsednik Glombinski, da žele odstranitev sedanja krize in zopetno vzpostavljanje delovanja parlamenta vse patriotično misliči in vse prijatelji ustave. Zato bo poljski klub vkljub vsem težkočam nadaljeval začeto posredovalno akcijo. Potem ko je predsednik izrekel zahvalo za priznanje, ki jo je izrazil cesar v zadaji avdijenci ministra Dulemba, poljskemu klubu za njegovo posredovalno akcijo in ko je povdral, da je bil oficijelni komunikat, ki je bil izdan v imenju avdijenci, netočen, je izjavil minister Dulemba, da je izjavil cesar potem, ko je priznal posredovalno akcijo poljskega kluba, njegovih voditeljev in posebno njegovega predsednika Glombinskoga, da so pritožbe, kakor da bi bila vlast zavzela sovražno stališče napram Slovenom, popolnoma neutemeljene in da postopa on — cesar — z vsemi narodi, ki se nshajajo pod njegovim željam, enako dobrohotno.

S posebnim povorkom je naglašal cesar, da bi on ne bil nikdar dopustil, da bi vodila njegova vlast protislovensko politiko.

Klub je sprejel predlog načelnika Glombinskoga, da se odloži političko debato na prihodnji teden, ker se že vrne pogajanja med strankami. (Vidi naš uvodni članek in političko vest "Cesar za Biedertha").

DR. MILOVANOVIĆ v Parizu.

PARIZ 12. — Ministerki predsednik Briand je vseprje danes srbskega ministra za ustanje stvari Milovanovića.

Kulturni boj na Francozkom.

PARIZ 12. V Le Croisic-u pri Nantesu se je duhovština branila pustiti k spovedi učencev in učenke mestne ljudske šole, ker so porabljali učne knjige, ki so prepovedane v pastirskem listu francoskih škofov. Republikanska zveza je zato pozvala župana, naj odredi proti-odredbe, predvsem, da se ima prenovediti vse cerkvene procesije.

Švicarski balon došpel na otok Rab.

RAB 12. (Dalmacija). Agencija o. kr. pomorske vlaste v Rabu poroča: Včeraj ob 3. uri popoludne so zapazili nad otokom v veliki visocini balon, ki je letel v južno-zapadni smeri. Nedaleč od rabškega pristanišča je začel balon iz višave kakih 500

priigral, mi je bilo vse to koristolovstvo in vsa ta koristolovska umazanost, če že hočete tako, ob vstopu v igralnico nekako sorodna in nekaka voda na moj mlin. Saj je vendar najlepše, če se ljudje drug druga gega ne ženirajo in delujejo odkrito in javno. In čemu varati samega sebe? Saj to nima vendar nikakega smisla! Posebno grdo je bilo na prvi pogled videti pri tej ruletni sodrži ono spoštovanje, resnost do stvari in celo spoštljivost, s katero so vse stali okoli miz. Zato pa tu razlikujejo tako rezko, katero igranje je mauvai genz-a (umazano) in katero je spodobno za poštenega človeka! Sta dva načina igranja: eden džentelmannski, a drugi — plebejski, koristolovski, način igranja vsakovrstne sodrže. Tukaj to strogo razlikujejo in — kako podel je ta razloček sam po sebi! Džentelmen na primer more staviti pet do deset lousidorov, redko več; more sicer staviti tudi tisoč frankov, ako je bogat, toda samo radi igre same, le za zabavo, samo zato, da bi opazoval proces dobivanja ali izgubljanja; nikakor pa se ne sme zanimati le za dobiček. V slučaju dobitka se more na pr. glasno zasmehati, narediti svojemu sosedu kako opazko, more celo staviti še enkrat in še enkrat podvojiti, toda samo iz radovednosti, da bi opazoval šanse, da bi računal, nikakor pa ne valed-

mistrov naglo padati. Od tam ga je močna burja gnala na morški površini dalje proti jugu. Ob istem času je parnik "Frankopan" Avstro-Croat odplul iz pristanišča, namenjen na Reko. Parnik je takoj zaščitil balon, ki ga je dosegel na severnem rtu Lur otoka Pag, ter ga privadel v Sv. Emanjiju na otoku Rab, kjer so balon pritrtili ob obrežne stebre. Dolgo in marljivo so zaman iskal voditelja ali kako drugo osebo, ki se je utegnil nahajati v balonu, tako da se je moglo misliti, da je balon že dije čas letel okoli brez gospodarja. V gondoli balona so našli obleko, zemljevide, instrumente, živil ter pisma z naslovom "Viktor de Beauclaire", Linthal, kantona Glarus, Švica", nadalje so našli tu li balonov potni list z datumom Curih 24. septembra, iz katerega je razvidno, da sta balon oskrbeli Viktor de Beauclaire in dr. Bichy. Balon ima ime "Cognac". — Balon so zamogli izprazniti še le danes, kar radi njegove veličine ni bilo tako lahko. Balon so začasno spravili v Sv. Emanjiju.

GENOVA 12. Balon "Cognac", ki ga je vodil De Beauclair je v terek preletel Alpe in se je včeraj zjutraj v Cassine zopet dvignil v zrak. De Beauclair se je radi neugodnega vetera hotel pri Distro ponente spustiti na morje in tu je bil kakih 30 km. od kopnenega neki na pomoč dospevši parnik balon že zvezal, ali nakrat je močan veter odtrgal balon. Beauclair je pri tem padel v morje, ali so ga zamogli takoj rešiti. Balon je bržkone padel v morje med Korzikom in kopnem.

OGRSKA.

Krisa na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 12. — Prodelenik drž. zborna Just in oba podpredsednika so podali svojo demisijo. Volitev novega predsedstva bo jutri.

BUDIMPEŠTA 12. Stranka neodvisnosti je imela danes zvečer pod predsedstvom grča Teodorja Bathany-ja sejo, na kateri je bil predlog posl. Julija Justha izvoljen predsednik stranke neodvisnosti posl. Bela Maško. Na to se je razpravljalo o volitvi novega predsednika posanske zbornice. Sklenili so, da se zopet izvoli danes odstopivš predsednik. Julij Justh je izjavil, naj se v interesu ustanovitve samostojne nove banke prične razrežno agitacijo. Ker mu bo to dalo mnogo posla, je zato predlagal, naj se za predsedniško mesto kandidira kakega druga poslanca. Stranka sama je pa ostala pri svojem sklepu in sklenila, da bo jutri v zbornični seji, preden se pride na dnevni red, kritikovala postopanje ostalih strank, ker niso le-te v stvari volitev predsedstva sprejele med kandidate tudi kakega člena stranke neodvisnosti.

RUSIJA.

Zdravje carice.

PETROGRAD 12. — Glasom vesti iz Livadije, se je zdravje carice zopet obrnilo na slabše. Težko da bo carska dvojica po zimi bivala v Petrogradu.

Praga 12. Danes popoludne je tukaj umrl v starosti 71 let bivši namestnik višega deželnega maršala in bivši doletni nemški poslanec in deželniki odbornik Juji Lippert.

BUDIMPEŠTA 12. (Ogr. biro). Minister za ustanje stvari grof Aehreenthal, ki je včeraj posetil tudi ministra grofa Andrássy-ja, se je danes popoludne vrnil na Dunaj.

Barona Bienertha zadnji poskusi.

Z Dunja nam prihaja velepomembne vesti. Ministrski predsednik baron Bienerth je izvlekel na pršno polje dnevnne politike krono, osebo Nj. Veličanstva! Prav pozvor za dvojinskega Tassija in blagega spomina Körberja. Upajmo, da tudi Bienerthovemu podjetju bodo posledice iste, ki so bile eksperimentom njegovih prednikov-majstrov! Nj. Veličanstvo je na presio dra. Körberja, poklicalo k sebi dra. Kramšta in mu podalo odetovsko lekcijo o dnevnji politiki — češki našod pa je odgovoril Körberju s tem, da je vstajal v borbi in Körber je — padel! Istotno ni domača sedaj, da je bilo Nj. Veličanstvo naprošeno od bar. Bienertha, da pokliče k sebi poljskega ministra dra. Dulembo in mu da lekcijo, ki greko zneni vsem Slovanom monarhije... Je-li to zadnja armatura "provizornega" bar. Bienertha? O tem pozneje; tu nam je povzet podatek, ki meni nekaj več o tej glasoviti avdijenci.

Poljska korespondencija prinaša, da je Nj. Veličanstvo minole sredu vprejelo v avdijenco poljskega ministra-rojaka dra. Dulembo, ki je po nej o tej avdijenci poročal poljskemu klubu kakor sledi:

Njega Veličanstvo je večkrat omenjalo notranjih političnih dogodkov ter je osobitom načinom počivalilo korektno, strogo stvarno vodstvo uradnih poslov in državne uprave v sedanjih težkih časih. Posebno da je naglašal cesar, kako bi bilo želiti v občem interesu, da bi se tudi v parlamentu nadvladale ovire in da bi se ljudski parlament sam zavedel svojega izvora in svojih dolžnosti nasproti splošnosti in nasproti zmeni sebi. Cesar je na to posebno nagnal svojo očetovsko ljubav do Galicije ter je izrazil nado, da bodo Poljaki — zvesti svojim častnini in izkušenim političnim tradicijam — dejanski podpirali vlado in njeno

Politično društvo Edinost

sklicuje

z ozirom na predstoječo nadomestno državno zborško volitev v III. mest. okraju

volilni shod

na danes 13. nov.,

soboto, ob 7. in pol ur in zvečer v goštinstvu pri BIRSI, ul. Gatteri 10.

Slovenski volilci, udeležite se tega shoda v čim večjem številu!

ODBOR

POLITIČ. DRUŠTVA EDINOST.

Ijaje in naredil tako lepo figuro. Prepričan sem, da se mu je srce trgalo in, ako bi bila sveta dva ali tri krat višja, da bi se ne bil v stanu zdržati, da ne bi ne pokazal razburjenja. Sicer pa je neki Francoz v moji navzočnosti prigral in zopet zaigral okoli tridesetisoč frankov veselo in brez vsake razburjenosti. Pravi džentelman se ne sme razburiti niti tedaj, ako bi zaigral vse svoje imetje. Denar mora biti takoj nizko pod džentelmanstvom, da ni niti vredno brigati se zanj. Seveda bi bilo višek aristokratičnosti, ako bi niti ne opažali vse te umazanosti, vse te sodržine in vse te okolice. Vendar je včasih niti manj aristokratičen drugi način namreč: opazovali in ogledovali vso to sodržino na pr. skozi lornjet; toda smatrali mora vse to umazanost in vso to tolpo za razvedrile posebne vrste, za predstavo, prirejeno na ljubo in v zabavo džentelmanom. Lahko se sami priverate v topli, toda zreti morate tako preprčevalno in odločno, da ste pravzaprav le opazovali in da nikakor ne pripadate njihovemu krogu. Zelo natanko opazovali pa se tudi ne spodobi, ker bi to zopet ne bilo džentelmanško; kajti vse skupaj niti vredno tako natančnega opazovanja. Sploh je le malokatera stvar vredna, da vabjuje posebno pozornost džentelmanovo.

(Prileg 30.)

politike ter da se bodo po stari svoji navadi zavzemali za prizadevanja ministrskega predsednika za vstopstavljenje normalnih ednošajev v parlament.

V parlamentu so najživahnejše komentirali dogodek v tej avdijenciji ter se je govorilo, da se je cesar izjavil proti rekonstrukciji parlamenta. Znano je, da Bienerth uživa zaupanje vladarja, vendar je značilno za njegovo pozicijo, da se je postavil direktno pod okrilje kronske! Poljaki so bili v zadnji čas pripravljali akcijo proti § 14, sedaj pa jim je ta akcija bitstveno otežkočena.

Tako je predvidjati, da Poljaki odnehaajo sedaj od namenovanega protesta proti § 14, ter da se bodo — kakor vedno — pokorili besedi vladarja. O rekonstrukciji kabineta torej ni niti govor za dogledne čase. Ali vprašanje navaja, kako stališče zavzame trdit faktor v krizi: Slovani, ki hočejo na vsaki način, da se spremeni sistem?!! Češke novine so takoj po avdijenciji poljskega ministra označile stališče češkega naroda: ako krona noče dovesti do spremembe sistema, ne preostaja češkim poslancom nič drugač, nego da vtrajajo v sedanji poziciji vse dotlej, dokler se na odločilnem mestu ne uveljavijo drugačni nazori o notranjepolitičnem položaju.

Predvidjati je, da parlament ne bo sklican tako hitro, da si bo vlada ob koncu leta votirala proračunski provizorij ali s pomočjo § 14, ali s kakim ex-lex stanjem. Šele potem, ko bo vlada potrebovala parlament za votiranje posojila, nastopi na odločilnem mestu drugačne naziranje.

Iz vsega je torej razvidno, da hoče Bienerth na vsaki način ostati na čelu svojega sedanjega kabinta. Razvidno je nadalje, da si hoče Bienerth potom krone osigurati pomoč Poljakov — torej Slovanov proti slovanskiim interesom. Ali ta igra prinese gorovo ravno nasprotno od tega, cesar si želi Bienertha. Še enkrat gredo Poljaki pomagat krvnim neprijateljem vseh Slovanov. Ojeti hočejo Nemce, da bodo silniji v tlacenju njihovih — poljskih — rodnih bratov v Nemčiji in Rusiji. Sedanja poljska politika je torej, kar je bila že mnogo krat — politika sa moubojstva!

Mi seveda občljujemo iz srca to znoto Poljakov ravno v teh kritičnih časih, ko bi tako krvavo potrebovali njihovega sobovojavnitva za znago slovanske pravične stvari; ali toliko Poljaki, kolikor vladni krogci naj bodo prepričani, da ostali Slovani najdejo v sebi moči za odporn proti sistem, ki ima tako visokih in nenasadnih zaščitnikov.

Postopanje slovanskih poslancev se ravna po korist in časti svojih narodov. In to postopanje — pridružuemo se besedam "Dana", organa dra. Kramára — se nikakor ne spremani niti na pritisk od zdolaj, niti ed zgoraj!

Dr. Ladinja pri cesarju.

Hrv. Koresp.^o poroča o avdijenci pri cesarju namestnika istrskega deželnega glavarja dr. Ladinju sledeče: Vladar je z namestnikom deželnega glavarja govoril o odzakih v istrskem deželnem zboru, ki je bil, kakor znano, na zdajem zasedanju odgovoren, ne da bi začel delati. Ceser je izrekel nado, da bo istrski deželni zbor vendar pričel plodonosno delovati in je izrazil svoje veselje glede stvari, ki se jih je med obema narodoma, — Slovani in Italijani — že doseglo potom kompromisa.

Dr. Ladinja je pripomnil, da potrebuje dežela v gospodarskem oziru še mnogo, in da bi bilo zelo želiti, da bi vlada prisikočila na pomoč žoljetu, ker je na tisoče šoloobveznih otrok, ki ne morejo pohajati šole, ker ni šolskih poslopij in učiteljskih moči. Ceser je odvrnilki na tački, da je ta stvar tembolj občljanovan v dan, ker gre ravno za siromašneje del prebivalstva in iznosti za kmetsko ljudstvo.

Cesar za Bienertha.

Že dolgo ni kaka vladarjeva izjava vzbudila tehnko javne kritike, kakor besede, ki jih je izgovoril cesar v avdijenci poljskega ministra-rojaka Dulemba. Vladar ni za svoja dejanja nikomur odgovoren, a zato je on v ustavni državi le reprezentativni faktor. Tudi tak at, ko na nastopa javno, ne nastopa on po lastni iniciativi, ampak govoril navadno le to, kar mu položi vlada v usta. In če bi temu ne bilo tako, bi bil vsak ustaven princip nemogč. Vladar se ne sme in ne more segažirati ne za eno, ne za drugo stranko. Kako naj se vladar izraža danes stranki, kateri bo morda moral izročiti še jutri vlado v roke? Kako naj se izraža za vledo, katero bo moral morda še jutri odpustiti? Pri nas v Avstriji smo seveda še dačel; dačel do enega pravega konstitucionalizma, ki je posuščiran v angleških parlamentarijskih običajih. Vendar pa tako odkrito in tako brez arama ni še nikdar nobena vlada gasila principa ustavnosti, kakor to dola Bienerth.

"Arbeiter Zeitung" piše v tem osiru: Še nobena vlada ni toliko operirala s cesarjevimi injavami, kakor Bienerthova vlada — in to že pomeni nekaj takaj, ker se skrivajo ministri iz navade za krono. Vsaki dan citamo v tem članku oficijskih listov, da je cesar z vladanjem Bienertha izredno zadovoljen, da se torej nahaja s svojo sodbo v uradnik mestne hradilnice — vasi v Ljubljani

nasprotju s pričilno polovico v očilci v Avstriji. Ker pa oficijsne bajke niso več prav vlekle, se je Bienerth zatekel h novemu sredstvu: Pustil si je cesarjevo hvalo direktno potrditi. Cela štorija je bila prav čudno napeljana. Naenkrat je bil poljski minister-rojek g. Dulemba poklican v avdijenco. O avdijenci je poročal g. Dulemba s potrebnou naglico parlamentariški komisiji poljskega kluba, ki se je požuril poslati v strmeči svet oni že znani komunik.

Kakor znano, je imel poljski klub namen, zavzeti odločno stališče proti sistemu vladanja po § 14, kar bi seveda ne bilo smatrati za kak poseben izraz zaupanja za gospoda Bienertha, ker je njegov gotov zloben namen §. 14. Da bi to paraliziral in tak sklep poljskega kluba preprečil, je mobiliziral g. Bienerth avtoriteto krone. Kvaliteto Bienerthove ustavnosti se zamore natančno študirati na tem začetku vzbujajočem taktičnemu sredstvu.

Kar se tiče cesarjeve sodbe o "korektinem in strogo stvarnem vodstvu vladnih poslov" po sedanji vladni, sudi cesar to vladanje seveda s svojega stališča, ki pa po stvarnem položaju ne more biti isto, kakor stališče ljudstva.

Sedmo tudi, da cesar naravnou ne dobiv v roke opozicijskih listov, kjer se navaja mnogo dejstev za stvarnost in korektnost vladnega delovanja, da mora torej svojo sodbo opirati v bistvu na poročila ministeriškega predsednika. Cesarjevo sodbo se torej nikakor ne more smatrati za izvrpljeno. V koliko podaja komunike poljskega kluba točno cesarjeve opazke, mi ne moremo soditi. Misimo o cesarjem še nikdar govorili in torej ne moremo znati, če imajo negativi politički izreki res ono barvo, kakor oni komunike, ki kaže tako jasno sledi svojega izvora, namreč Bienerthovega pressbiroja. To nazanilo govoriti o "prizadevanjih" ministeriškega predsednika za delovanje parlamenta. Mogli bi razpisati nagrado za poizvedovati tudi le eno posameznost takega prizadevanja, nagrade ne bi dobil nihče. Hvalo, ki se pojde v komuniketu Bienerthu, doli po samohvali."

Dnevne vesti.

Poroka. Včeraj se je poročil v rojanski cerkvi gospod Vinko Komatar, kovački mojster, z gospico Viljemino Žuljan. Bilo sredno!

Sokolski "Martinov večer". Opozarjamо še enkrat tržaške Slovane na današnji "Martinov večer", ki ga priredi v veliki dvorani Narod. doma naši vrli Sokol.

Komur je le možno, naj ne zamudi priti na ta večer, pola priravné zabave, kjer se bo v neprisiljenem in družbenem krogu naslajal ob lepem petju, godbi in raznih drugih zabavnih točkah.

V dvorani bodo postavljene pogrnjene mize, okoli katerih se bodo zbirali prijatelji in znanci.

Na svetnem tornem v velikem številu danes večer v veliki dvorani Narod. doma!

Pripomniti bi nam še bilo, da naj se pride v navadni promenadni obleki. — Začetek ob osmi in pol zvečer.

Na nočnjem Sokolskem Martinovem večeru se bo prvič javno pala skladba "Sprebend", našega tržaškega rojaka-skladatelja g. Muka-a.

Tržaška podružnica Slov. plan. društva vabi vse svoje člane in ljubitelje prirode na popoludanski družinski izlet, ki ga priredi v nedeljo dne 14. novembra iz Birkovlj na Prosek in od tam po društveni zaznamovani poti čez sv. Primož v sv. Križ. — Oihod s tramvajsko postajo v Birkovljah ob 2 in pol uri popoludne. Povrat iz sv. Križa po ljubjen. — Opozarjamо zlasti na prekrasni razgled, ki se cudi tu izletnikom z vrha sv. Primoža na črno Jadranško morje, snežne nobele jutajske kaninske, in kadorské plaine.

Ustanovni občni zbor "Primorske sokolske župe", bo dne 21. nov. 1909 ob 2 pol. v prostorih pri "Zatem Jelenu" v Gorici. Sprede:

- Nagovor br. staroste.
- Citanje pravil.
- Vpisovanje društva.
- Volitev predsedništva: staroste, I. in II. podstaroste, načelnika, tajnika in blagajnika.
- Volitev 5 členov v župni izobraževalni odsek.
- Volitev 3 pregledovalcev računov.
- Določitev višine župnih prispevkov.
- Služljnosti.

Ako se ne snide zadostno število, se skliče z istim oznanilom drugi občni zbor na isti dan za uro pozneje, ki bo sklepal veljavno besožnico na število navzočih delegatov. — Na zdar!

Telovadno društvo "Sokol" v Gorici kot prizadajalni odber:

Dr. J. Lepušek l. r. A. Podgoršek t. č. starosta

Za Ciril-Metodov obrambeni sklad so nadalje prijavili: 427. L. Žadravec telepot.

v Središči; 438. Akad. društvo "Slovenija" (plačala 50 K); 439. Podružnica moška in ženske v Žalcu (plačala 100 K); 440. Dr. Ivan Žitnik, Gradec (plačala 200 K); 441. Ribard Bergmann sek. dež. bolnica v Lubljanici; 442. Podružnica moška in ženske Št. Peter, Lubljana; 443. Neimenovanji J. F. na Štajerskem; 444-445. Cvetnički Ljuboslav c. kr. pošt. kontrolor, Štefan Rudolf, Colner Janko uradnik mestne hradilnice — vasi v Ljubljani

2×200; 446. Sokolice mariborske; 447. A. St. Ljubljana (plačala 200 K); 448. Neimenovanji zaseba iz Ljubljane (plačala 200 K); 449. Ljuboslav Fressler trgovec v Radovljici (plačala 200 K); 450. "Slovensko omizje" v Sarju, Trebovšči dom.

Tržaška mala kronika.

Mala smrt v barki. Parnik reške družbe "Adria", "Baron Kéméy", je pripel il dne 9. t. m. iz brazilijskih pristanišč v naše pristanišče in čakal v predelu, da bi mu odkazali pristan, ker je vee nabrežje oddano. — Predvodenjem zjutraj ob 10. uri se je parnikov poveljnik kapitan Ivan Sablić, čver in modan mož, komaj 40 let star, z barko podal s parnika na pristaniški kapitanat, da bi poizvedel, kedaj odkažejo parniku potreben prostor. Ko se je tam pogovoril, se je zapot vklrcal v čoln, da bi se povrnil na parnik. — Sel je bliža krmila. Mornarji so veseli že kakih deset minut, ko je kapitan na ekrat obesil glavo in obstal nepremično. — Prestršeni so prisokičili k njemu, ali on ni več dal znaka življenja od sebe. Urno so prisvetovali s čolnom nazaj in poklicali zdravnik pristaniške oblasti, ki pa je mogoč le konstatirati smrt, nastavšo bržkone valedurčne kapi. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Juštu.

Radi razjaljenja Vellčanstva. Predvodenjem opolnoci je v gostilni "Aila Bella Trieste" sedela pri mizi prostitutka Marija Buratto, stara 41 let, iz Italije z nekaterimi krokariji. Kmalu potem je vstopila v gostilno druga prostitutka, Neža Arbeiter. Med tem dve ženskami je pričel prepir. Arbeiterjeva je pozvala svojo koleginjo, naj se oddali; teda je reguškola vstala in zavpila: "Tvoj cesar je 'beko'!", kar je slišal neki mornar vojne mornarice. Pozneje je ta še del mimo okjen lupanjarja, kjer biva Bugstočka, in ista je z okna dolj pijušila nanj. Na podlagi njegove ovadbe bila je potem aretirana.

Padel z okna. Petletni Renat Margon stan. v Sv. Mar. M. g. Zgor. št. 3, je predvodenjem padel v IV. nadstropju svojega stanovanja in se pri tem pretresel in močno pobil na glavi. Spravili so ga v bolnišnico.

Mesarjeva predzrost. Predvodenjem se je 20-letni mesar Ivan Zorzetti podal v gostilno Herminia Bonetti v ul. D. B. amante id. in ko je v družbi drugih ljudi popil za prečenj način, se je proglašil insolventom. Pastil je zato v zutavo poročni prstan, do zdernu iz zlata. Včeraj se je mesar povrnil v svoj gostilno, pil je in jedel ter je končno pustil krčmarjevi materi v zastavo enak prstan. Tedaj pa je v gostilno prisel krčmar, ki uvidel ponovljeno goluplje, je dal aretirati mesarja, čigar prstani so bili iz navadne kovine.

Koledar in vreme. — Danes: Stanislav Kostka sp. — Jutri: 24 Nedelja po Bank.

Temperatura včera: ob 2. uri popoludne + 12° Cais. — Vreme včeraj: lep.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posameznimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura hladna. Spremenljivo.

Naše gledališče.

Tour de force, ki je v vso čast sposobnosti našega gledališča bo tvegal isto v nedeljo: popoludne ljudska predava z izborom reprizo; zvečer po novitetu. Vsa čast!!

Popoludne ob 3 in pol se ponov najbolj uspešna veseloga v tej sezoni:

DVA SREČNA DNEVA.

katera sijajna uspeh ob premjeri je še vsem v spominu. Predstava bo ob znižanih cenah.

Na njo zlasti opozarjamо okoličansko gledališko občinstvo, ki naj ne zamudi te izvenredne veselje zabave.

Zvečer ob 7 in pol bomo imeli zanimivo novitetto; vprizori se svetovnoznanata francoska igra

ZAZA.

Že deset let je od tega, kar se ta zanimiv umotvor vzdružuje na repertoarju vseh gledališč in naši malci Talijan hram ni imel pač predolgo zavajati. Zgodba "Zaza", žanrata in kabreta, ki vodi iz komično-lahkomiljonega življenja za kulisami do tragike razočaranje in plemenite udanosti v svojo usodo, je ob enem zabavna in pretresljiva, in drama je dostopna najširši publike. Igra, ki je zvesto vsega iz življenja ima komike in tragike dovolj v isti mori, kakor je pač življenje samo.

Glavno ulogo igra g. a. Danilova, ki ima v isti priliko izkazati se kar najuslajaje.

Društvene vesti.

Telovadno društvo TRŽAŠKI SOKOL

: v Trstu :

Vspored "Martinovega" odnosno I. društvenega vočera, ki se bo vrnil danes dne 18. t. m. ob naslednji:

- Začne: Koračna in zbor iz opere "Zrinski". — 2. Prosvetnik: "Starodenška", overturna. — 3. Mirk: "Isprehod". poje moški zbor. — 4. Schreiner: Fantazia in Myterioverih opor. — 5. a) Batti: "Dneva nam pripelj Šar"; b) Dev: "Koroške norodne pesmi"; poje moški zbor. — 6. Fall: z ogromno dvoranu in stanovanji za vas

Valček iz operete "Ločena žena". — 7. Močak: "U letni auton", moški zbor, tenor in bariton solo ter četverospev s spremiščanjem harfe. — 8. *: Sensacijonalni patent-grafomofon, Šalijev prizor. — 9. Drida: Serenada za gosi in harfo. — 10. Richter: "Z adrenini močmi", potpouri. — 11. Pschitt, polka. — Živa Martinova goš! — Svobodna zavoda in plese.

večja in važnejša češka društva. Stavba bo veljala čez 8 milijonov krov.

Krasno izgleda Praga v narodnih beloradečih barvah prilikom narodnih slavnosti! Moderna novodobna ulica, imenovana "Příkopy", tudi ne zastaja za drugimi ulicami. Tu je terišče ulične politike in izvajanja nemških buršev. Češkemu prebivalstvu, ki je v Pragi v ogromni večini, se pač ne moremo čuditi, če tu noče mirno dopuščati izvajajočega bumba nemških buršev, posebno če pomislimo, da se tu nahaja mnoge češke banke in trgovine, kakor Živnostna banka, Průmyslová banka, Česká banka itd.

Vodoravno na Příkope leži najlepši prospect praški — ogromni Václavský trg. Trg je širši nego kaka druga široka ulica, ter dolg okrog 1000 korakov. Ob straneh so moderne hiše, na sredini trga pa bo stal prelepi kip mojstra Myslbeka, Sv. Václav, ki bo stal pol milijona krov. Mojster Myslbeck je dolgih 20 let izdeloval ta kip. Sedaj je gotov in je bil lanskot letu razstavljen na jubilejni razstavi.

Konec Václavskega trga zapira muzej kraljevstva Češkega v polni krasoti mogočne stavbe. Visoka poslopna kupola se vzdiguje v sredini muzeja. V muzeju nahajajo se krasne zbirke historične, prirodoznanstvene, domačine in tuje, im bogata knjižnica — vsem pristopna. Če bi hotel samo naštrevati posamežne oddelke v muzeju, trajalo bi to celo ur. Razen tega muzeja so še v Pragi etnografčni, mestni in obrtni muzeji.

Prošli smo Prago od konca do kraja. Oglejmo si še, kje se Praga, posebno v letnem času nabava. Na mestu, kjer je l. 1891 bila narodopisna razstava in lansko leto juhilejna razstava, je ostalo nekoliko stalinih hiš in prostornih prostorov, kjer se vsako leto vnovič prirejajo različne manjše razstave, kakor letos gospodarska, in kjer se prirejajo najrazličnejše ljudske veselice. Posebno zanimive so ljudske veselice, kjer nastopajo Slovaki in Slovakinje v svoji krasi, pestrobarvni narodni noši, ter ob zvoki svoje godbe plešejo svoje zanimive prelepe narodne plesne, katerih imajo izjemno število!

Razstavni prostor je del t. zv. Stromovke, prelepega, obširnega parka, nekako v tej smeri, kakor je dunajski prater. Samo s te razlike, da je tu v Stromovki več bolj očašeno ter prirejeno kakor razšeren park z ribnikom.

Posebno krasno je v Stromovki na jesen. Človek, ki hodi z odprtimi očmi po Pragi, nobaj povsodi mnogo zanimivega in lepega. In če bi se žaliti Pragi iz sovraštva vse hoteli vzdol, nekaj bi se jej ne moglo vzeti: nje krasote!

Nisem hotel danes morda podstati celotne verne slike Prage. To mi pač v tem kratkem času ne bi bilo mogoče. Upam pa, da sem podal vsaj lapidarno odločko tega prekrasnega mesta. Ostatia mi še, da omenjam prometna centra Prage. Praga ima nekoliko obširnih kolodvorov.

Najlepši in najznamenitejši pa je novo zgrajena kolodvorska palača državne železnice, katera tekem časa postane centralnim kolodvorom.

Če sem s temi svojimi besedami vzbulil občudovanje v živilost, vstranstv in slavno zgodovino bratskega naroda češkega, že sem vzbulil zanimanje za to prekrasno mesto in njegova prelepa zgodovinska mesta in spomenike, in če sem na drugi strani pri onih ki poznavajo to mesto, vzbulil prijetne spomine, sem, upam, izpolnil dano mi nalog!

(Zvratek.)

Vesti iz Goriške.

Iz Loka. "Edinost" je poročala svoječeno, da je c. kr. namestništvo potrdilo pravila tukščije podružnice "Družba sv. Cirila in Metoda" v Ljubljani. Nazadnjemo danu, da bo to zvezdovni ustanovni občni zbor v nedeljo, dne 14. t. m. ob 4 uri popoldne in navadnim vsporedom. Z ozirom na rodoljubno in prekoristno nalogo, ki jo bo imela nova podružnica, je pač želiti, da se vpisuje čim več članov, ki bi gmočno podpirali idealno delo.

Dasi je podružnica še le na papirju in v rezinci nima rednih členov, vendar ima že danes tri ustanovne člene, ki so joj izročili 50 K. Hrvaška dramatika družba in istenski nabiralci je donezel 9 K 80 vin, prig in na kroglo pri g. Gautuji se je dobilo 9 K, tako, da ima podružnica v domači hraniči do dnes že 78 K 80 stot.

Le pridno zbiraj še nabiraj novoustanovljens podružnici!

Dne 9. t. m. je izdibnil svojo blago dušo 70-letni starček gosp. Andrej Mišač, p. d. Boštjan, doma iz Prečka. Mož je bil nekakšna duša tuk. "Gosp. in kons. d. učitv". Dasi je imel otroke svoje že dobro oskrblene, vendar se je še vedno kakor starček trudil s vzorjenjem. Dne 8. t. m. zvečer je bil malokil na voz težke hrastove hlobe in jih odpeljal v Trst. Vso noč je hodil poleg svojih krepkih voličev, a v jutro je sedel truden na avto. Premagal ga je zaspavac — sadremal je in v Trških klancih je padel pod voz. Zadnje kolo nam je bilo že brez roke, a z glavo je isto kolo zavoril. Njegov tovarš Anton Melija iz Loka je pažil nesrečo, ali, žal, prepozna — svij starček je že izdahnal — žrtvo svojega potnika. V tej grozni nesreči bodi nadimnik dober potnik, na gaspani ne sedajo da voz! Pokojnikova rodbina, "Gepp. in kons.

društvo", in vsi soobčani občalujejo grozno nesrečo in kličojo starčku: "Lahka Ti zemica!"

S pošte v Stanjelu. Na naši pošti menda ni ravno najuzorneje poslovanje, kajti dostavljanje pošiljatev je precej pomajnjivo. Naročen sem na "Edinost". Ali pri vsem tem, da imamo železnico pred nosom in je tukaj že ena večja postaja, vendar do tega hipa, ko pišemo dne 11. novembra ob 7. uri zvečer, že nisem dobil "Edinosti" ob 8. novembra.

Ali pa morda krvda ni na naši pošti? Je li morda kje druge? Tako, ali tako: poštna uprava naj poskrbi za točneje funkcioniranje aparata!

Celo na malih postajah imajo navadno poštno nabiralnike. Na večji postaji v Stanjelu pa — nič. To je neugodno že za nas, koliko bolj za tujce in letovičarje! Izlasti ti poslednji se hudejmo in pravijo, da je to škandal. Sploh: skrajni čas je, da bi se poštno poslovanje pri nas reformirale.

Izkopine v ogledski baziliki. Izkopavanja v ogledski baziliki, kjer so nedavno odkrili največji mozaik starega veka, donačajo vsaki dan nove zanimivosti. Sedaj so našli napis, ki še ni popolnoma razvozlan, ali se iz njega vidi, da bazilika ni zgradil škof Fortunatian okoli leta 347 po Kr., marveč škof Teodor leta 314. Škof Teodor je eden izmed škofov, ki so podpisali akte cerkevnega zabora v Arlesu.

Podbrdo 12. novembra. Hrvatski dramatični igralci so priredili 11. t. m. v saloni restavracije Strava zabaven večer z zelo zanimivim vsporedom.

Del dohodka K 384 oddali so za našo družbo G. in M.; razen tega so darovali še g. Ferenc tukščni nadušitelj K 1 in restavrat g. I. Straša K 3, skupaj K 784.

Družba igralcer in sicer g. I. Pastirc, g. Katica Kastovic in V. Kečelj, prepotovali bodo Gorisko z novim vsporedom in jih priporočamo našemu občinstvu.

Opatješko — Opacchiasella! Tako uradno označbo bo namreč nosil novi poštni urad v Opatješku, kakor jo je dočelo slavno poštno in brzovojno ravnateljstvo v Trstu! To je že skrajna brezobraznost poštnega ravnateljstva, da se drzne postaviti poleg poštenega slovenskega imena tako latko spakebranko, kakor je Opacchiasella! Ta pač ne preostaja drugač, nego da go p. župan nemudoma sklice starešinštvo se, o, kjer naj občina protestira na poštno ravnateljstvo v Trstu proti takši žalitvi in naj pove, da edino ime je Opatješko in nič drugačega!

Vesti iz Istre.
Hrvatska čitalnica v Puli je praznovala minolo nedeljo 40-letnico svojega obstanka. Na slavje je prišel med drugimi tudi voditelj puljskega okrajskega glavarstva, dvorni svetnik Attems, ki ga je pozdravil državni poslanec dr. Laginja.

Bleriot v Opatiji. Hrvatski listi poročajo, da prde francoski aviatik Bleriot mesec jar. v Opatijo, kjer se bo produciral s svojim aeroplano in bo preletel iz Opatije čez morje na hrvatsko obal.

Za dva poleta dobi 80.000 krov.

Nekoliko pikantnosti iz Boršča. Preved mukasti se nam vidi današnji dan ljudje po sestru; posebno pa postajajo Slovenci vedno bolj sitni in nadležni. Vedno se pritožujejo proti c. kr. poštnim železniškim in drugim enškim uradom. To je vendar malo prev. č, biti tako brez vsakega potrpljenja. P. glejte cene in dlanjeli, kako smo na Boršču mukni in porpežjivi ljudje! Cele tri meseca ž. čakamo na podlistek naši ga slavne župane g. Luke Sedmaka. A melite, da se mi kažejo zato? A čisto nič, skorajno bi radi in z veseljem čitali Lukov odlistek. B. g. vedi, koliko nam bo že čakati! Potem imamo v Boršču tudi c. kr. poštni urad, o katerem se nimamo čisto nič pričevat, ker se opravlja službo natančno in vedenno.

Kadar so prišla pisma, jih nač pridev pismenodajca hitro razdeljuje vse do zadnjega. Nač pismenodajca namreč nima tiste grde or-

Izurjen pomočnik
špecijsko ali mešano stroke čez 24 let star, kateri ima tudi sposobnost za potovovanje — se sprejme z ugodne plačo z novim lemom. Plemenito ponudbo pod naslovom: "ZAMEŠLJIVOST" poslati na Inser. odd. EDINOSTI.

Josip Stolfa misarski mojster, Trst, ulica Belvedere štev. 8, izvrsni umetnik misarske dela:
ulica Ferriera št. 37 (vstopna Via Conti), kjer se dobi vrednost na dan vnosne vrednosti kruha od 40 dinarjev naprej, razen vrednost sledi, bl. 1000 ter v priložnosti praznikov Več 8 obeh bagatela načrtovane lastnosti inle ka po 2 krov. 1. Januarje klobuz. Postrelja na dom na dnešnje in jutrišnje leta. — PRODAJA MOKE OD NAJBOLEJŠE IN OGRENJENI MILNOV. —
Udani JOSIP ČERNIGOV.

Advokat

Dr. Feliks Kovačić
ima svojo pisarno
v Trstu, Via San Nicolò št. 4.

Prilika ugodn. nakupa.

Moderne spalne sobe iz trdega kuhan. lesu
••••• brez obkladkov (rimeša) zelo solido izdelane z garancijo •••
po izredno nizkih cenah
PETER JERAD, trgovina s pohištvo
na vogalu ulice Vincenzo Bellini ter ulice sv. Katerina.

Prilika ugodn. nakupa.

Odlikovana pekarna in slaščičarna
z zlato kolajno in kriščem na mednarodni obrtni razstavi
v Londonu 1909

Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9

naznana slavnemu občinstvu, da ima trikrat na dan svež krn.

Prodajalnica je tudi dobro prekrbljena z vsakovrstnimi blaketi

posebno za čaj; ima razne fine vase in likeri v butoljkah in fine dessertne bombole. Sprejemno naročila za vsakovrstne torte, krožante itd., kakor tudi vsake predmete za speci. — Ima tudi najfinješo moko iz najboljših milinov po najnižji cen. BREZ-PLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za obilen obisk z odlično pohištvo.

Vinko Skerk.

Veliki kinematograf BELVEDERE
TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

Od sobote 13. do torka 16. novembra:

1) Jonglerji, po resnic. — 2) Beg vojaškega ujetnika, iz prusko-franc vojske iz leta 1870 — 3) Amerik. poroka, komično.

Prvi sedeži 40 st. II 20 stot Otroci in ojaki 10 stot

V veliki, fini žganjarni

na trgu pred Narodnim domom št. 1

(vogal ulice Ghega) je na razpolago VELIKI IZBOR

najfinejših likerjev in vsakovrstnih žganjnih pijač.

Mej temi MARSALA po Kron 160 LITER, Vermouth po Kron 160 LITER Specijaliteta: zagrebški Pelinkovac in Sokol; Asti Spumante in Refošk. Počne vrste: Russ.

Majcen Miloš

mizar - Trst - ulica Leo Štev. 3

priprava slavnemu občinstvu

svojo mizarnico.

Izdeluje vsakovrstno, tudi NAJFINEJŠE POHISTVO

Umetni zobje

Plombiranje zobjev.

Izdiranje zobjov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in g. Čuscher

TRST
ulica della Caserma Štev. 13, II. nadst.

Tržaški grafični zavod
(Stabilimento grafico Triestino)
Trst, Piazza della Borsa 13.

Kupujte gramofone
in plošče
samo v največji primorski zalogi
Tržaški gruf. zavod
Stabilimento grafico Triestino
TRST, Piazza della Borsa Štev. 13
Plošče z slovenskimi hrvatskimi, italijanskimi in pomorskimi komadi v ogr. izberi
Pošljajte na deželo.
Plaćevanje na obroke.

vade, kakor drugi pišemoče, da bi delil pisma med ljudi, na katere so naslovljena; on daja pismo onemu, ki ga prej treba. Tako gre bolj hitro naprej, nič ne de, če pravi naslovljene dobiva pismo šele čez 10 ali 14 dni. Kdor je pismo dobil, je lahko odpre, lepo čita in potem, ako je dobre volje in ne pozablja, izroči onemu, komur pritiče. Vidite torej, da mi nismo tako natančni, kakor drugi ljudje. Ali ni to lepo za nas, da potrpi, ker tako gre vse lepo v redu? Ako gre na našo pošto in želič dobiti znamko, se moraš lepo odkriti. Najboljše je pa se prekrižati, ali tako, da te gospa Marija vidijo; nič ne bi škodilo, da tudi poklekneš. Lepo treba prositi in ako gospa nimajo časa, pojdi in pridi jutri; saj lahko prideš tudi drugi dan. Čemu bi se potem prepirali, delali greh, ko ga je preveč! Pridi, dragi čitalci enkrat z vikom k nam! Videl boš stezo s postaje in pot skozi vas, kako je lepo v redu. Prepričaš se, da ne lažem. To je čast za županstvo in za vso srečo. In tako vidite, da treba nekoliko potrpeti, pa gre vse lepo v redu. Samo enega imamo v naši vasi, ki ne mara nič potrpeti. — Ta je naš blagodarni gospod Botec Ivan, vsemu našemu Bregu dobro poznani bivši čevljar, potem z več malimi in velikimi kričci odlikoval meščar. Ta moč je v službi slavnega magistrata v takojšnjih kamenolomih, kakor Sottocimadri.

Ta je edini korajzen možak v naši vasi. Kadar se mu vidi potrebno, začenja prekiniti in zmerjati papeža, škofe, "kapucinarje", fratre, duhovnike, vse državne in deželne poslance, domače župane, vse svoje sosedje in na zadnje, ko mu je vsega zmanjkalo, že še pse in mačke, — samo ne magistrata, kakor se tudi spodobi za zvestega služabnika.

Mi Borštani moramo po pravici povedati, da slavni tržaški magistrat v vsem našem Bregu ne bi dobil moža, ki bi mu tako lepo pristojal kakor naš g. Bohač in mu ga tudi privičamo iz srca.

Z Doline nam pisejo: V našem Bregu imamo seda kar dve novi šolski poslopji v delu. V Boljuncu gradijo dvorsrednico, v Dotini pa štirizrednico, z otroškim vrtcem. Načrti, ki ju je napravila tvrdka Zaideršč & C. o. v Gorici, sta v modernem slogu in zelo praktična.

Šola v Boljuncu bo imela dve stanovanji, (za nadučitelja in učiteljico), šola v Dolini štiri stanovanja.

Krajni šolski svet je oddal dela že omenjeni narodni tvrdki Zaideršč & C. o. v Gorici. Zidovi bodo iz domačega kamenja. Pod v dolinski šoli bodo iz novih materialnih nosilnih konstrukcij, ki so zelo praktične, ker se ne sliši skozi, so zelo varni proti ognju, varujejo po leti pred vročino, a po zimi pred mrazom. Po vrhu podov pride linoleum.

Oba šoli bosta stali okoli 130.000 K. Zato bomo pa tudi mi Boljuncani in Dolinčani lahko ponosni, ker bomo imeli gotovo najmodernejši šolski poslopji v Istri. Ponosni pa bomo lahko tudi istraški Slovani v obči, ker bosta ti šolski poslopji popolnoma delo slovenskih rok, tako, da dokazemo, da tudi Slovani nekaj znamo in premoremo.

Vesti iz Štajerske.

† Dr. Ivan Omulec. V Ormožu je v starosti 62 let umrl velezaslužni rodoljub, odvetnik dr. Ivan Omulec. Labka mu zemljica!

Razne vesti.

Obdeljena umora može in matera. Pred porotniki se vrti te dni v Parizu razprava proti neki g. Steinheil, ki je obdeljena umora na lastnem možu in materi. Minolo pomlad so našli nekega dne gospo Steinheil zvezano v njenem stanovanju, a njenega moža mrtvega. Gospo Steinheil se je pri zasiščevanju zapletla v rasna protislojava in tem vzbudila sum, da je ona sama izvrnila zločin. Ta sum se je zdel tembolj opravljena, ker je prišlo na dan, da se gospa Steinheil ni ravno odlikovala v zahonski zvestobi, marveč, da je tako rada skakala preko ojenic ter imela ljubavna razmerja z različnimi moškimi, razmerja, o katerih se seveda ni možu niti sanjalo. Eden od teh ljubčekov je bil posebno bogat. Obdelili so gospo Steinheil, da je hotelia odstraniti moža z namenom, da se porodi z enem enjim ljubčekom. Dosedanje tok razprave še ni prinesel na dan nobenega pozitivnega dokaza o krvid obteževane gospo. Zaslišane priče pa jo deloma obtežujejo, deloma razbremenujejo. Umeje se torej, da pričakuje eden svet z veliko napetostjo izid obravnavne, a to tembolj, ker je gospa Steinheil zelo lepa!

Eksplozija dinamita. Iz La Paz (Južna Amerika) poročajo: Bazu Osura je na Železniški progi eksplodiral en vog dinamita. Prvič je bilo ubitih 19 oseb. Škode je 800.000 mark.

Papež Pij X. bo povsem na tisoč dne 16. t. m. obhajal 25. letnico odkar je bil imeno van Škofom v Mantovi.

Zadnje brzjavne vesti.

Iz seje „Poljskega kluba“.

DUNAJ 12. O seji „Poljskega kluba“, kateri je prisostvoval tudi ministrski predsednik baron Bienerth, so javljajo še telesne pedrobnosti: Podaneo Koslowski je vebementno napadal Bienertha ter mu v obraz zaučal očitanje, da varca cesarja. Podaneo

Stapinski je dolžil krčanske socijalce, da ne podpirajo akcije dr. Glombinskega, marveč da celo intrigirajo proti vladni. „Slov. Narod“.

BOLGARSKA.

Bolgarsko sobranje.

SOFIJA 12. — V sobranju je pričela danes razprava o adresi na prestolni govor. Načrt adres je parafrizira prestolni govor. Vetrina govornikov, izlasti opozicija je bila zato, da se sklice veliko narodno sobranje v vrhu premembe ustave, ki je postala potrebna vseled proglašitve Bolgarske carstva. Posl. Pešev (liberalci) je predlagal, naj se v adresi omeni tudi sestanek na Kopavniku, ko isti ima kak politični pomen.

GRŠKA.

ATENE 12. Včeraj je bil aretiran eden glavnih voditeljev zadnjega punkta pomorčakov, ledjaki poročnik D. mestihas. Ovadil se je tam. Od puntarskih častnikov manjka samo še eden. Sodi se, da se tudi ta tam ovadi.

MALI OGLASI:
je računajo po 3 stot. besedo; masino tiskane besede se računajo enkrat v et. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Proda se hiša s 5 prostori, 600 klatrov zemlje. Vrdela-Skojo št. 218 (1999)

Proda se popolna oprema za žganjarno. Po jasnila v žganjarni v ulici Stadion št. 1. 1995

Zgubila se je zlata ženska ura na cesti od Barkovlj do Proseka. Kdor jo najde, naj jo prinese v Inseratni oddelek Edinstva, kjer dobi nagrado. 2013

Javni ples priredi Godbeno društvo „Lira“ v sv. Križu pri Trstu v nedeljo dne 14. t. m. v dvorani g. Maga. 2015

Banka v Trstu sprejme takoj praktikanta, absolventa trgovske šole, zmožnega slovenskega ali hrvatskega ter inskega in nemškega jezika. Ponudbe s prepisi spričevalje je oddati na poštno predalo glavne pošte številka 134. 2018

Soba elegantno meblirana oda se po zelo niski ceni odličnej gospodični. Fabio Severo 13 III. n. desno. 2016

Iščem igralca na glasovirju le za navadne plesne komade. Naslov: Grotta Tivarnella (2019)

Sobica mala se odda takoj v ul. Gaspare Gozzi št. 3, II. n. vrata 5. 2019

V odlik. prodajal. obuvala „Calzoleria Triestina“

Tret, ulica Glosuē Carducci 21

(prej Torrente), dobi se poleg raznih finih čevljev za gospode in gospa sledče obuvalo po najzmernejših cenah in sicer:

Moški čevlji iz usnja Boxcafl (za povezati) Kron 9.60

Boxcafl (z elastiko) " 9.60

" " Boxcafl Derby " 10.—

" " Boxcafl zap. Triumph " 10.—

Ravno taki čevlji za dečka 1 krona manj. Vsički pa je iz najfinnejšega usnja. DELO SOLIDNO.

Giacomo Monaro

Mladenič 25 let, govor in piše slovensko, hrvaško in italijansko, ponuja dobra spričevala, išče primerne službe. Ponudbe pod "Delavec", poste restante. Prosek. 1977

Fotograf Anton Jerkič TRST, Via delle Poste št. 10, Gorica, Gospodska ulica št. 7. 1885

Novak Anton odpril je novo sloven. brivlico in se toplo priporoča slavnemu občinstvu za mnogobrojen obisk. Ulica Sette Fontane št. 13. Slovenci in Slovani! zanimajte se za svoja podjetja! 2082

Izvršuje vsakovrsna brušenja

Rodolfo Botteri brusar, via Belvedere št. 26

Velika zaloga rezilnih predmetov, britev, škarji, nožev vseh velikosti.

Vajence, ki hodi po hišah, nosi devizo z mojim imenom.

Izborni in vočno po nizkih cenah

Slovenci in Slovani! Naslovajte nam edpr novo slovensku brivlico v noci Fene št. 1, vogal Barziera in se toplo priporoča slavnemu občinstvu za mnogobrojen obisk. Jandim za določno postrežbo. Svoji k svojim! Udati Miroslav Kovačič, breve. 1681

Ravno za polovično ceno!!! kakor vseki predajalec: za obroke

prodam nove SINGER-jeve: šivalne stroje

za družinske potrebe K. 54, z lastno K. 78— central bobin N. 94—. Utežne pokrov in 5-kilogramo. V inozemstvo proti postojavi.

K. 15 ostalo po povzetju. CENIK ZASTONJ ST. RUNDRAKIN Dunaj III. Weissgraz— berlansko 55.

Zastonj in poštnine prosto pošiljem na zahtevo vsakemu poslatniku.

gramofona ali onim, ki si želi istega nabaviti, tudi ilustrirani senčnik, kakor tudi najnovejši akusmi iz delani s portretimi naših najpriljubnejših umetnikov prevideti popis plošč, najbolj uspeli hrvatski, slovenski, srbski, bosanski, Turški kakor tudi internacionalnih komadov.

Najboljši nabavni vir za plošče in gramofone, ker se ne onejujejo samo na en izdelek, ampak imam v zalogi več prvovrstnih izdelkov.

Prodaja po najnajvišji tovarniških cenah.

Staro plošče zamenjam.

Zaloge perec, membran, igel t. t. d.

Lastna delalnica za poprave.

M. DRUCKER.

Ulica 39. — ZAGREB. — Ulica 39.

Specijal. gumij. predmetou

Elastične nogovice, kilni pasi, pasi, irigatorji, sponzorji, gume, rjave, cevi za vino, vodo in plin, ovata. — Prodaja in poprava gum. predmetov.

Higijenični predmeti: CENE ZMERNE

Federico Steindler, Sicquedotto 14.

Kdor hoče dober zajutrek

naj se oglaši pri

Antonu Ivančič-u, Trst

ulica della Stazione št. 13

kjer dobi gnjat salami, sir in razne slike

Dreherjevo pivo.

Umetni : fotografični ateljé

pri sv. Jakobu - TRST.

pri sv. Jakobu - TRST.

ulica Rivo št. 42 (pritičje)

Izvajajo vsako fotografijo, da kaže tudi mangle, posavke, notranjost lešakov, perečanoste plošč za vankontrolne spomenike itd. itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsakatere fotografije.

Radi udobnosti P. N. nadzorjev sprejema narobe in jih izvršuje na domu, avtomehno tudi zunaj mesta.

Slovenci irsta in izven Trsta!

Otvoril sem prvo dalmatinsko

žganjarno in zalogo

v Trstu, ulica Ghega št. 10

a slov. napisom, ki vsega Slovana razveseli.

Točim najnajvišji dalmatinski toplinev po Kro 1:0. (Za trgovce sene primno znašate.) Točim tudi druge likeje. — Priporočam se slavnemu občinstvu za obilen obisk v naši, da velja benešna Svoji k svojim! Lastnik Gajo Beneščić.

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo mokre

TRST — ULICA PARADISO št. 10

Specijaliteti: Blakotini

Ob prilikli prahu. „Vseh

Svetih“ — FAKE — iz

manduljnec po K 2:40

kilogram. ☐ ☐

Tovarna cevi in cementnih plošč, teracov, betona in artificijalnega kamna s zalogo cementa

Aristide Gualco - Trst

ulica San Servolo št. 2 Telefon 21-42

Nova mesnica CRST